

hkv.hr

Naslovnica Izdvojeno ▾ Razgovori ▾ Reportaže ▾ Vesti ▾ Kultura ▾ Domovini HKVpedija ▾ Ponuda ▾ HT O nama

tri slova koja čine razliku PORTAL HRVATSKEGA KULTURNOG VIJEĆA

PORTAL HRVATSKEGA KULTURNOG VIJEĆA

Naslovnica \ Domovini \ Domovinski rat \ T. Šovagović: René Matoušek – Vukovar sâm, neispričana priča (2)

Pon, 3-10-2022, 09:26:17

Komentirajte

ZADNJI KOMENTARI

Telefon

Radi dogovora o prilozima, Portal je moguće kontaktirati putem Davora Dijanovića, radnim danom od 17 do 19 sati na broj +385-95-909-7746.

ombre
IT'S A MEN'S WORLD

-4

fací

Poveznice

P.I.P NAKLADA PAVIČIĆ
HKZ u Švicarskoj
OBNOVA

Snažanje

Svi članci

smješteni ovino o sadržaju po rubrikama. Njima se pristupa preko glavnoga izbornika na [vrhu stranice](#). Ako se članci ne mogu tako naći, i tekst i slike na Portalu mogu se pretraživati i preko [Googlea](#) uz upit (upit treba upisati bez navodnika): „[traženi pojam site:hkv.hr](#)“.

Administriranje

Korisničko ime

T. Šovagović: René Matoušek – Vukovar sâm, neispričana priča (2)

Objavljeno: 07. kolovoza 2022.

Dodajte komentar

Nizanka u deset nastavaka donosi svjedočanstva i manje poznate činjenice o životnom putu ubijenoga vukovarskoga stomatologa i književnika Renéa Matoušeka (1958. – 1991.) s ciljem sadržajnijega upućivanja hrvatske javnosti u njegovu snažnu osobnost i svestrano stvaralaštvo prekinuto velikosrpskom agresijom na Vukovar i mučeništvom na „Veleprometu“.

Renéova teta Ankica Brigljević-Harak: „Šarmirala je njegova inteligencija“

Osim brata mu Roberta Matoušeka, njihova teta Ankica Brigljević-Harak jedina je živa svjedokinja Renéova života od rođenja do mučeničke smrti, kao i duge potrage za njegovim posmrtnim ostacima. Bistra duha i u devedesetoj godini (rođena 14. lipnja 1933.) teta Ankica govorila je o Renéu s mnogo ljubavi i poštovanja. Vjeruje da bi joj René, svojom ljubavlju, mudrošću, kvalitetama i znanjem, uvelike mogao pomoći u rješavanju današnjih težih životnih situacija da je ovdje. Povezuje ih na poseban način i ista simpatična navika: oboje su kao maleni znali sjediti ispod stola kada bi odrasli razgovarali i pozorno su slušali njihove razgovore. Također, imali su i golemu ljubav prema čitanju i želju za novim poznajama. Teta Ankica pamti dane kada su djeca u mnogim velikogoričkim obiteljima *persirala* roditeljima, a svoje tete nazivala – gospodama. Ono što je nezamislivo danas, nekada je bilo znakom reda i discipline, prije svega poštovanja prema starijim osobama. Istini za volju, u obitelji Brigljević nije se gledalo na formalnosti glede oslovljavanja, ali obiteljske skladnosti i povezanosti nije nedostajalo.

Ankica Brigljević-Harak s autorom nizanke

Ankica je najmlada kći pokojnih supružnika Nikole i Marije (Marice) Brigljević, koji su uz nju imali kćeri Vericu (r. 1923.) i Božicu (r. 1927.) te sina Josipa, zvanoga Braco (r. 1931.) Sve radosti i tuge proživljavali su duboko, kamo god ih život odveo. A kćer Božicu, djevojku talentiranu za slikarstvo, život je najprije odveo u građansku školu u Zagrebu, gdje će opoznati studenta stolarstva, češkoga podrijetla, Ivana (Jenija) Matoušeka – zaljubiti se, udati i preseliti u Vukovar. Usavršila je krojački zanat, a suprug Ivan vodio je generalno zastupništvo za poljoprivredne strojeve češke proizvodnje. Za to je vrijeme teta Ankica završila studij engleskoga i francuskoga jezika na Filozofskom fakultetu u Zagrebu. Ipak, život ju nije odveo u prosjetu nego je nakon polaganja ispita iz vanjske trgovine radni vijek provela u ekonomskoj struci.

Onoga petka 7. veljače 1958. godine, kada je na svijet došao mlađi sin Božice i Ivana Matoušeka, veselju nije bilo kraja. Prelijepo je teti Ankici bilo vidjeti lijepu, naprednu bebu u kolijevci, uz već voljenoga nečaka Roberta koji je tada imao četiri godine i rado je zabavljao *svoj malog braćek*, kako mu je tepao.

„René je bio presladak dječak od prvoga dana, sa širokim osmijehom. Pokazivao je simpatiju prema svima, poznatima i nepoznatima, djeci i odraslima. Naši obiteljski susreti bili su česti, bilo u Vukovaru ili u Velikoj Gorici, kod Renéove i Robertove bake i đedu, bilo na zajedničkim ljetovanjima“, pripovjeda Ankica koja je i prigodom službenih putovanja u Slavoniju i Srijem s veseljem obilazila sestrinu obitelj i zaigrane nečake.

„René se uvijek radovao i mahao nožicama – doći će moja teta Ankica. Privrženost i bliskost bile su mu utkane od ranih dana. Kada mu majka ne bi htjela ispuniti kakvu dječačku želju, znao je reći – to će onda meni moja teta Ankica kupiti“, nasmijala se na davne, ali još uvijek kao žive nečakove riječi.

Prisjetila se i jedne vukovarske zgodbe s Renéovim prijateljem Zvonimiro. Naime, mama Božica s Robertom se vratila iz grada te zatekla dječárcu kako sjedi ispred kuće Matoušekovih. Pitala ga je što radi, a on uzvratio da čeka Renéa. „On ti ne će doći, Zvonimire, u Velikoj Gorici je kod bake i dede!“ rekla je Renéova majka, a Zvonimir joj odgovorio: „Nema veze, svejedno ću čekati, jer ga puno volim.“ Takav je bio René, umlijat i drag dječak, pa se svima bližnjima lako uvlačio pod kožu.

HR kalendar

- 2. listopada 1872. rođen Robert Frangeš Mihanović
- 2. listopada 1897. praizvedba opere „Porin“
- 2. listopada 1971. poginuo Rene Marčić
- 2. listopada 1978. umro Zvonimir Katalenić
- 2. listopada 1997. umro Grgo Gamulin
- 2. listopada 2007. umro Šime Đoran
- 3. listopada 1905. potpisana Riječka rezolucija
- 3. listopada 1929. zabranjeno isticanje hrv. zastave

Pretraži hkv.hr

POBOLJŠAO Google

Kontakti

KONTAKTI

Telefon Tajništva
+385 (0)91/728-7044

Elektronička pošta Tajništva
tajnistvo@hkv.hr

Elektronička pošta Uredništva
urednistvo@hkv.hr

Zapamti me

- Zaboravili ste korisničko ime?
- Zaboravili ste lozinku?

[Prijava](#)

Ljetovanje u Selcu (s desne strane stoje Renéov otac Ivan Matoušek, teta Ankica Brigljević-Harak, u sredini René, sjede njegova majka Božica Matoušek, teta Verica Brigljević, tetak Slavko Harak te djeca Nenad i Sandra Harak)

„Djed Nikola obojicu ih je jako volio. Sjećam se, dok su bili još maleni, kako bi se radovali vožnji s djedom u upregnutim kolima s konjima. Naime, kako su se po završetku ljetnih praznika vraćali vlakom u Vukovar, djed bi ih na kolima vozio do željezničkoga kolodvora, a oni bi uživali u tim vožnjama“, pamti teta Ankica svaki dolazak Roberta i Renéa u Veliku Goricu, koji im je predstavljao radost, kao i ljetovanja na moru. „Najviše su voljeli ljetovati u Selcu i mislili su da je more jedino u Selcu“, dodaje pokazujući fotografije razdragane obitelji u morskim radostima.

„U vukovarsku je kuću dovodio školske kolege i roditeljima ih odmah predstavljao kao prijatelje, neovisno o vjeri i nacionalnosti. Jednom je tako doveo malenoga Roma s ulice. Također, od malena je pokazivao sklonost za različite aktivnosti, pohadao je glazbenu školu, pjevao je u školskom zboru, veslao je, puno čitao i uvijek imao vremena i za prijatelje. Znala sam se zapitati kako sve stiže, a njemu je sve išlo bez većih naporâ, kazala je naša sugovornica ističući da se René nije predomišljao oko izbora studija. Prirodno mu je bilo doći u Zagreb i Veliku Goricu za bratom Robertom, vjerujući da svojom nadarenosti može u roku ispunjavati sve obveze koje se stavljaju pred njega.“

„Šarmirala je njegova inteligencija, koja mu je pomogla i da se jako dobro snađe i u praktičnom dijelu života. Bio je odličan učenik još u vukovarskim danima osnovne, zatim i srednje škole. Nedavno sam pogledala njegovu knjižicu iz anatomskih vježbi na studiju stomatologije. Profesori su imali najljepše komentare o Renéovu zalaganju i stručnosti“, potvrdila je teta Ankica, koja se sa starijim članovima obitelji Brigljević brinula o svojim nećacima, tada već studentima, kao i o vlastitoj djeci – Nenadu i Sandri.

„Uz redovito studiranje René je aktivno sudjelovao u kulturnim događanjima u Gorici. Vodio je gorički klub esperanta, pisao pjesme, nastupao u književnim večerima... Sjećam se njegova putovanja s esperantistima u Francusku gdje se susreuo i s nećakinjom Lidijom, svojom sestričnom, koja je tada bila na usavršavanju jezika. Sam je svladao visoku razinu francuskoga jezika. Uvijek je bio svestran i pun života“, kazala je teta Ankica i dodala da su René i Robert bili iznimno poslušni mlađaci.

René na Krki s tetom Ankicom Harak (sasvim desno), sestričnom Sandrom i majkom Božicom

U nećakovu omiljenost, ali i profesionalnost, uvjerila se i prigodom posjeta obrovačkom kraju, točnije pravoslavnom selu Žegaru 1988. godine, kojemu je mladi Matoušek darovao pet neobično književno nadahnutih godina koje svjedoče o njegovu razumijevanju vremena u kojem smo živjeli. Iznova se i pod Velebitom njegova teta uvjerila kako je dobro prihvaćen u kraju uz Zrmanju zahvaljujući svojoj mudrosti i dobroti.

„Sreli smo jednoga čovjeka koji je vodio krave na ispašu. Znatiželjno je pitao kome smo došli u posjet, a onda nam dometnuo: 'Aha, vi ste rodbina našega Renéa!' Upravo je tako rekao: 'Došli ste k našemu Renéu.' Svi su o njemu govorili s puno poštovanja i simpatije. Bio je pozivan na sve važnije događaje u tom kraju“, dodala je njegova teta. Zalagao se za boljitičku cijelokupne društvene zajednice, primjerice, kada je infektivni otpad iz Doma zdravlja u Obrovcu odbačen u obližnju jamu bez zaštite, tražio je od odgovornih u općini da se to propisno sanira, kako bi djeca bila zaštićena od medicinskoga otpada u igri. To govorio kako nikada nije pravio razliku među ljudima, gledao je kako ostvariti opće dobro.

Nažalost, uslijedili su dani velikosrpske pobune, balvana na cesti i Renéova povratka u Vukovar. Jedna neizvjesnost pretvorila se u drugu. Poslije tromjesečne opsade, a zatim i pada grada heroja, Renéova sudbina ostala je nepoznatom nakon što su četnici 19. studenoga 1991. iz obiteljske kuće istjerali Božicu Matoušek i njezine sinove. Prošli su kolonom do zloglasnoga „Veleprometa“. Majka je autobusom s mnogim supatnicama tri dana poslije toga stigla u Zagreb i smjestila se kod svoje velikogoričke obitelji. Robert je, poslije se doznalo, završio u logoru u Srijemskoj Mitrovici. Sa strepnjom su teta Ankica i Nenad odlazili na razgovore i svjedočili razmjenama zarobljenika.

Poslje mjesec i pol dana Robert je pušten i došao je u Zagreb, na veliku radost cijele c
vremena nije željela vjerovati u mučenički zavišetak njegova života, jer su informacije Domovini
žnáea obitelj dugo
korne i znalo se
dogoditi da se pojedine tužne glasine preokrenu u sretan ishod. U tim neizvjesnim danima preminula je 1992. godine
i Renéova baka Marica.

„Bilo je iznimno teško, tužno i zapleteno vrijeme. Kako su Robert i René bili istoga prezimena i zanimanja, događale
su se i zabune. Svjesna sam da je moj nećak stradao zbog svoje hrvatske orientacije, ali i činjenice da je puno znao
o teškim događanjima i bio spreman ispričati tijek zbivanja. Zato je smetao pojedinim osobama“, duboko je
uzdahnula tela.

„Čuli smo raznovrsne, mnogobrojne i jako grube priče. Punih jedanaest godina proteklo je dok nismo u Kockici 2002.
godine prepoznali Renéov lančić i ostale stvari“, prepričala nam je tetka Ankica sjećanje na najtužniji dan i godine
neizvjesnosti ispunjene tugom i strahom koje je prethodno proživiljala sa sestrom Božicom i cijelom obitelji. Poslje
Renéova pokopa 22. studenoga 2002. godine mama Božica i brat Robert živjeli su u Velikoj Gorici do obnove
obiteljske kuće u Vukovaru.

Posljednjih godina dvije su sestre i više puta dnevno telefonski razgovarale, brižno čuvajući uspomenu na Renéa.
„Barem jednom godišnje posjećivali smo sestruru i nećaka u Vukovaru. Pošli bismo s Robertom na Renéov grob, zatim
u franjevački samostan sv. Filipa i Jakova te na obalu Dunava gdje je postavljen Spomen-križ u sjećanje na sve koji
su svoj život darovali za slobodnu i neovisnu Hrvatsku. Svaki naš posjet Vukovaru nosio je i radoš i tugu, radost
susreta i tugu teške i bolne prošlosti vezane uz Renéa i cijeli grad. Renéova mama, moja sestra Božica, napustila
nas je u travnju prošle godine. Njezinim gubitkom izgubili smo i dio Renéa“, duboko je uzdahnula Ankica Brigljević-
Harak, s obećanjem da će podijeliti svaku životnu sličicu koju se ubuduće prisjeti. I željom da ono lijepo proživiljeno s
Renéom učini naizgled nemoguće – pobijedi tugu.

Tomislav Šovagović

*Tekst je dio niza „René Matoušek – Vukovar sâm, neispričana priča“, a objavljen je na Portalu HKV-a u sklopu
projekta poticanja novinarske izvrsnosti u 2022. godini Agencije za elektroničke medije. Prenošenje sadržaja
dopušteno je uz objavu izvora i autorova imena.*

Povezano:

- [T. Šovagović: René Matoušek – Vukovar sâm, neispričana priča \(1\)](#)
- [T. Šovagović: René Matoušek – Vukovar sâm, neispričana priča \(3\)](#)
- [T. Šovagović: René Matoušek – Vukovar sâm, neispričana priča \(4\)](#)
- [T. Šovagović: René Matoušek – Vukovar sâm, neispričana priča \(5\)](#)
- [T. Šovagović: René Matoušek – Vukovar sâm, neispričana priča \(6\)](#)
- [T. Šovagović: René Matoušek – Vukovar sâm, neispričana priča \(7\)](#)
- [T. Šovagović: René Matoušek – Vukovar sâm, neispričana priča \(8\)](#)
- [T. Šovagović: René Matoušek – Vukovar sâm, neispričana priča \(9\)](#)
- [T. Šovagović: René Matoušek – Vukovar sâm, neispričana priča \(10\) - KRAJ](#)

ALSO ON PORTAL HRVATSKOGA KULTURNOG VIJEĆA

D. Pešorda: Skok s divljanja neiživljene ...

6 days ago • 14 comments
Klinac s podignutom rukom u Miljanu nije nikakav ustaša, pogotovo nije ...

A. Drndelić: Dalića za predsjednika ...

6 days ago • 2 comments
Pobjednici u nogometnoj sferi, a Čiro i Dalić to jesu, prepoznaju se i slave ...

Primorac: Snižavanje PDV-a nije polučilo ...

5 days ago • 1 comment
Ministar financija Marko Primorac rekao je u srijedu u Saboru da mjera ...

Dej Dej

6 da
Opć
Her
Njei